

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Доценко О.Ю., ДВНЗ «НГУ», м. Дніпропетровськ

Інноваційна діяльність в Україні та її регіонах потребує ефективного фінансового забезпечення, тому що в умовах кризи гостро встає питання пошуку джерел фінансування регіональних інноваційних проектів з метою їх подальшого ефективного впровадження, активізації інноваційної діяльності, що в свою чергу вплине на підвищення рівня соціально-економічно розвитку регіонів.

За статистичними даними основним джерелом фінансування інновацій в Україні та її регіонах є власні кошти підприємств, що складає більше половини усіх витрат, спрямованих на інноваційну діяльність. Стосовно фінансування за рахунок коштів держаного бюджету, то їх питома вага за останні 10 років не перевищує 3%. В останні роки в Україні простежується тенденція до перерозподілу фінансування у бік зростання участі іноземних інвесторів та інших джерел фінансування. Можна стверджувати, що на сьогодні в Україні та її регіонах склалася ситуація з відсутністю широкого спектра джерел фінансування інноваційного розвитку регіонів, які обмежуються власними коштами підприємств.

При визначенні джерел фінансування інновацій необхідно враховувати комерційний, економічний, бюджетний, соціальний та екологічний ефекти. Хоча економічний та комерційний ефекти залишаються в остаточному підсумку головними критеріями при прийнятті рішення щодо фінансування, але з погляду впливу на соціально-економічний розвиток регіону не є достатніми. Тобто, оцінюючи ефективність різних джерел фінансування інновацій необхідно враховувати не тільки інтереси приватних інвесторів інноваційних проектів, а й регіональні інтереси, що дозволить комплексно розвивати економіку регіону, не допускати міжгалузевих диспропорцій і повніше задовольняти потреби населення територіально-адміністративної одиниці. Тому регіональні інноваційні проекти повинні враховувати вплив на основні соціальні результати, які характеризують якість життя в регіоні:

- зміна кількості робочих місць у регіоні;
- поліпшення житлових і культурно-побутових умов населення;
- підвищення рівня здоров'я населення регіону;
- підвищення доходів населення
- підвищення рівня ВРП.

Бюджетний ефект від впровадження інновацій відображає вплив інноваційного проекту на зміцнення фінансової бази відповідного бюджету та на зростання рівня соціально-економічного розвитку регіонів, тому є основним показником для обґрунтування фінансової підтримки з бюджетів різних рівнів.

Фінансове забезпечення інноваційного розвитку на місцевому рівні, насамперед, залежить від його стимулювання й підтримки. Удосконалення процесу фінансування інноваційного розвитку передбачає врахування

державної а регіональної стратегії економічного розвитку й інноваційної політики; здійснення моніторингу фінансування інноваційних об'єктів, інформаційного забезпечення, прогнозування інноваційного процесу і планування обсягів фінансування, оперативного управління, інституційного й економічного забезпечення.

Таким чином, джерела фінансування займають провідне місце в при формуванні ефективного фінансового забезпечення інноваційного розвитку регіоні. В умовах економічної нестабільності набуває важливе значення використання різноманітних джерел фінансування з урахуванням того ефекту, який може отримати не тільки їх розпорядник, а й галузь, громада, держава. Отже, дослідження фінансового забезпечення інноваційного розвитку регіону є важливим завданням, вирішення якого сприяє успішному впровадженню інновацій в регіоні, підвищенню його соціально-економічного рівня.

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ ЯК ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

І.Ю. Герасимова, ДВНЗ «НГУ», м. Дніпропетровськ

В умовах поглиблення процесів глобалізації особливої актуальності набуває проблема підвищення конкурентоспроможності національної економіки. Її можна вирішити лише шляхом глибокого переозброєння виробничого потенціалу, яке потребує активізації інноваційної діяльності в країні. Остання є необхідною передумовою забезпечення економічного зростання, посилення конкурентоспроможності підприємницьких структур на основі їх модернізації і реконструкції, що дозволить підвищити рівень економічної безпеки як провідної складової національної безпеки країни.

Залежність між активністю інноваційної діяльності в країні та зростанням економіки підтверджується практичним досвідом як країн із розвиненою ринковою економікою, так і з трансформаційною. Активне використання інновацій в усіх сферах життєдіяльності дозволяє сформулювати стійкі передумови для забезпечення високого рівня національної безпеки країни.

За останні роки в Україні створено умови для розвитку інноваційної діяльності – сформовано основи нормативно-правової бази та механізми здійснення інноваційної політики, а також створено умови для розвитку відповідної інфраструктури. Проте, незважаючи на високий інноваційний потенціал, інноваційна складова забезпечення економічного розвитку використовується слабо. Стан інноваційної діяльності в Україні більшість експертів-науковців визначають як кризовий і такий, що не відповідає сучасному рівню інноваційних процесів у країнах, для яких інноваційний розвиток є пріоритетним завданням економічної стратегії. Так, останні офіційні статистичні дані свідчать про відсутність суттєвого зростання інноваційної активності промислових підприємств (табл. 1). Для порівняння слід звернути